

Efterårstur til Kroatien og Hercegovina gennem Tyskland, Østrig og Slovenien med Campervenner 2019

3. Sept. **Fyn – Rendsburg**. Afgang kl. 17,00 og kørsel til Harsle for tankning af GPL 18 liter, derefter videre til Rendsburg, Kielerkanal 267 km for overnatning, ankomst 20,30 det var begyndt at blive mørkt. Første stillplads optaget, næste var inddraget til en lokal fest – vi fik lov til at overnatte ved en restaurant ved siden af, lige op til Kielerkanalen i bælgmørke helt alene. En skrækkelig nat med toge der kørte over en højbro lige over os hele natten igennem!

4. Sept. **Dusseldorf**. Afgang kl. 08,30 og ankomst på pladsen kl. 16,30 498 km. En drøj tur efter en nat stor set uden søvn. Søren gabte kæben af led, den kom først på plads søndag morgen d. 8. Sept., efter to rolige nætter!



5. Sept. **Camper-messe**. Vi tog shuttlebussen kl.9,30 over til Camper messen. Vi besøgte som det første Rapido standen – helt overvældende med rigtig mange varianter, og brugte fulde 3 timer på at se på de forskellige modeller og muligheder. Vi fik et godt overblik, en dybdegående indsigt - specielt i den del integrerede 696 F kontra 686 F, hvor førstnævnte havde et væsentligt større køleskab og mere plads, samt kendskab til en meget tillidsvækkende Rapido forhandler i Schuby ved Schleswig, der endda havde en specialist til indregistrering til DK. Vi fik også kendskab til, at det ikke var et salgsargument, om der var en forreste seng i camperen! Salget af del integrerede kontra hel integrerede er omtrent fifty fifty. Resten af dagen besøgte vi de øvrige camperstande og de to haller med teknik, der var særdeles interessante.

6. Sept. **Albertshofen**. Afgang 07,30 efter at have tømt og fyldt friskvand på inden udkørsel. Ankomst efter 367 km kl. 13,30 til Albertshofen Kro CC 11696, hvor vi nød frokosten ved floden, hvorefter vi tog færgen over for at se på nabobyen, for pladsen betalte vi 8 euro incl. El.

Derefter nød vi det dejlige solskin ved floden foran camperen, og sluttede dagen af med en lille byrundtur, hvor der blev købt pølser ved slagteren.



7. Sept. **Albertshofen**. Kro, Gaststette Zum Anker, Mainstrasse 46. Vi gik en formiddagstur ud for at se på vinmarkerne, der dyrkes både hvide og røde druer. Den hvide drue hedder Kerber og smager herefter Mosel vinen, altså helt OK. Om aftenen spiste vi på kroen Zum Anker ved siden af os, hvor vi fik en Jægersnitzel med pommefrits og salat til, samt et glas af den lokale hvidvin samt en Landøl.

8. Sept. **Bad Aibling**, 346 km, Therme CC 8226. Vi stoppede her dels som følge af regnvejret, der begyndte lige før München, 10 euro incl. El. Dels fordi stillpladsen CC 9083 som ligger lige syd for München var fuldt optaget!

9. Sept. **Bad Aibling**, vi blev en dag mere, således det kunne regne af. 10 euro incl. El. Op på dagen gik vi en tur ud for at handle i Lidl. Om eftermiddagen gik vi en tur langs vandløbet Mangfall.

10. Sept. **Salzburg** – Kehlsteinhaus 119 km, Reisenmobilestellplatz Allweglehn CC 64073, , Allweggasse 4, 83471 Berchtesgaden Tyskland. Stellplatz 17 euro pr. døgn. Da vejret var strålende, besluttede vi os for at se Kehlsteinhaus, Ørneborgen, som

ligger i en af højde 1834 m. Først kørte vi med en bus til Berchtesgaden, hvor vi skiftede til en bus til Obersalzburg. Derefter til en bjerbus, 2 retur euro 33,20. De to første var gratis, når vi havde et kort fra Camping Allweglehn, som vi fik, hvis blev der to døgn. Vi gik de 20 min op ad en smal bjergsti til Kehlsteinhaus, hvor vi drak kaffe med kage til, 18 euro. Herefter gik vi op til korset i en højde af 1860 m, men vi fandt ingen Edelweis, der først begynder efter 2000 m.o.h. En rigtig flot dag. Opturen tog alt i alt 1,5 time og nedturen 2 timer.



11. Sept. **Salzburg**, vi tog bussen til Salzburg, der var gratis indtil Østrig med vores gæstekort. Således måtte vi for to retur betale euro 10;- . Der var et stoppested nær ved Mozarts fødehjem, huset var indrettet som museum, et meget spændende sted. Derefter gik vi til det hus, hvor familien senere flyttede til – også et museum, der stort set kun bestod af en stor sal til koncerter. Herefter gik vi til mirabelleparken, hvor der var et hul i hækken med en plads indrettet til udendørskoncerter – det var her gav Mozart koncerter.



12. Sept. **Villach**. Efter et dejligt morgenbad kørte vi til Villach, 191 km, CC 60337 Gasthof Lindenhof ved Worthersee, På ture kørte vi igennem Tauerntunnel 6.560 m til 12 euro. Inden vi kørte til Lindenhof, drejede vi ind til Lidl i Villach for at handle – som lå over for Hopfe, der er en sydlig kæde af Aldi. Her havde de discountpris på brændstof, euro pr. Liter 1,156 – fin pris. Da vi omsider kom frem til Lindenhof, som lå op ad en smal og stejl vej, var der den flotteste udsigt over Worthersee. Her kunne vi godt se os selv! Efter frokost, kaffe og middagssøvn gik vi ned til søen, en tur på ca. 2,5 km, et meget mondænt og dyrt sted! Vi tog en taxa tilbage til Camperpladsen euro 8,-, hvor vi nød den flotte udsigt til aftensmaden i det fri.



13. Sept. **Slovenien – Novo Mesto**. Da vi havde set på nettet, at det er fint vejr i Kroatien, besluttede vi os for at køre til Novo Mesto, 171 km, CC 40256 i Slovenien. Selve camperpladsen ligger på koordinaterne N 45.79516° E 15.17055°. Umiddelbart efter Villach kørte vi ind i en tunnel på 7.860 m igennem Karawanken bjergkæden, der samtidigt danner grænse til Slovenien. Så kan det ellers nok være temperaturen ændrede sig til en dejlig varme på 28 C. Efter næsten at have kørt tværs igennem Slovenien kom vi til Novo Mesto, hvor vi havde udset os en stillplads, der var ejet af et hotel i nærheden. Desuden gik det op for os, at Adria Autocamper fabrik ligger her i denne by, blot 3-4 km fra hvor vi overnattede! Vi gik en bytur sidst på eftermiddagen.



14. Sept. **Kroatien**. Kørsel igennem Slovenien op over et lille pas på 616 m, derefter ind i Kroatien og ned til CC 19308 Camp Slapic, Duga Resa Kroatien 72 km – det sidste stykke ledte navigatoren os ad en meget smal skovsti med dybe grøfter, da materialet var eroderet væk af regnen, videre omkring en lille flække Novigrad na Dobri. Det gør vi ikke igen!



15. Sept. **Det centrale Dalmatien, Pakostane**, CC 18473 SVR Autocamp Marin, ACSI plads 268 km. Vi kørte på skovveje i starten – dette selv om vi havde sat to via punkter ind, men efter kørsel igennem et kæmpe øde bjergrigt område med skov, kom vi endelig frem til Pakostane - altså bliv på "3" eren frem til motorvejen, når det drejer sig om Slapic! Den plads som vi havde reserveret, havde en særdeles flot udsigt over øhavet. Efter frokost var der tid til at bade i Adriaterhavet. Sidst på dagen gik vi ad en strandsti til byen.



16. Sept. **Pakostane**. Vi besluttede os for at blive en dag mere efter en rolig nat, for at nyde den dejlige plads, med den flotte udsigt. Formiddagsturen gik vi ad stranden til byen, hvor Søren blev klippet for 40 Kroatisk kr., indkøb af brød og en promenadetur videre ad kysten til en dejlig skyggefuld bar, hvor vi drak en kop kaffe. Om eftermiddagen stod der badning på programmet, kysten har dog ind i mellem store sten. En meget bedre strand - der hvor vi drak formiddagskaffe!

17. Sept. **Pakostane**. Det er næsten ikke til at køre fra det her sted, så vi tog en dag mere. Hovedrengøring i Camperen og vask af tøj, herefter gik vi mod samme bar, dels for at købe brød i byen og formiddagskaffe. Denne sandstrand skulle absolut prøves- så på med badetøjet og ud i det klare vand med mange fisk. Eftermiddagen tilbragte vi på terrassen ved Camperen. Om aftenen gik vi ind til naboen, Kod Roberto – en lille lokal restaurant der havde fisk på menuen – en herlig middag!





18. Sept. **Omis**. Denne dag havde vi bestemt os for, dels at handle og dels køre til Omis Camp Galeb, syd for Split i Kroatien 162 km, hvor vi skulle mødes med Campervenner torsdag d. 19. Sept. ACSI kr. 155 kr. Halvdelen af deltagerne var ankommet eller kom i løbet af eftermiddagen. Vi mødtes til en sundowner, hvor bordene blev sat sammen til en lang række, men inden da havde vi nået at bade ved den dejlige sandstrand.



19. Sept. Start på Kroatien turen i det centrale Dalmatien med Campervenner

Dag 1./ 19.09. **Omis**. Turguiden Drago holdt Info-møde om eftermiddagen kl. 16 om turen. Han fortalte bl.a om de to fremherskende vinde hernede, Bora-vinden, der er springende og kan være kraftig og kold – blæser fra fastlandet ud mod kysten. Den efterlader som regel klart vejr. Juge-vinden der blæser fra syd med pludselige vindstød. Den efterlader sig skyer og regn.

Dag 2./ 20.09. **Sinj og havetaverna**

Heldagstur til den historiske by Sinj, hvor man stadigvæk efter mere end 300 år afholder det årlige hesteløb, til minde om datidens store sejr over de mægtige tyrkiske angribere, som ville indtage byen og komme ned til Adriaterhavet. Vi besøgte det lokale museum. Derefter spiste vi på en hyggelig havetaverna i centrum af byen, Oksespidsbrydst med kålrulle, kartoffelmos og surkål.

Drago fortalte også, at arbejdsløsheden der pt. er 7.5 %, men holdt kunstigt nede, i det de unge højtuddannede får arbejde uden for Kroatien! Det kommunistiske styre ophørte i 1990, og Kroatien blev medlem af NATO i 2009 derefter optaget i EU i 2013.

Styret efter 2009 overtog kun ca. 50 km motorvej mellem Zagreb og Karlovac. I dag er der en fin motorvej ført helt ned forbi Split og videre ind i Bosnien Hercegovina.



Dag 3./ 21.09. Split og Olivenbonden Jurin Davor ved Sestanovac

Om formiddagen kørte vi ned til kysten og gik en sightseeing tur i den tusindårige havneby Split (UNESCO!), hvor den store romerske kejser, Diocletians 244-316, var født og hvor han til sit otium byggede sit fantastiske palads omkring år 325, som stadigvæk danner den store bys kerne. Det var denne kejser som bragte romerriget på fode igen.

Derefter kørte vi op til Šestanovac i Dalmatiens bagland og besøgte en god ven af Drago, olivenbonden Jure og hans familie, så på hans olivenlund og spiste en spændende frokost bestående af lokale specialiteter midt i marken med vin/ vand til!

Jurin Davor har 7,5 ha med fem forskellige slags oliventræer, fordelt på 2 Italienske og 3 Kroatisk sort – det hele er biologisk. Omkring 70% af produktionen kommer fra de Kroatisk træer, der håndhøstes i løbet af oktober måned, således hjælper omkring 15 mand til hver dag i en måned. Olien og de konserverede produkter eksporteres til Østrig og Tyskland.



Udsigten på vejen hjem til Omis ad vej 6166, som vi stoppede for at nyde!



Dag 4./ 22.09. **Fridag. Besøg af Erik og Jette i Omis.**

De kom ved middagstid på vej til Grækenland med Camperen. Vi spiste frokost sammen ved vores Camper, derefter gik vi en tur om eftermiddagen. Da sulten igen meldte sig, gik vi hen på Camper restauranten og fik en tunbøf samt en karaffel rødvin. Herefter tog vi afsked med dem, og ønskede dem god tur videre til Grækenland, da vi skulle videre til Bosnien-Hercegovina.

Dag 5./ 23.09. **Flyttedag til Bosnien/Hercegovina**

Camp Forest Village Resort 138 km.

Efter en flot tur langs kysten, gik det derefter op i bjergene og højlandet, hvor vi kom til den Bosniske grænse, her blev vores pas omhyggeligt blev scannet, hvorefter vi skulle fremvise det grønne forsikringsbevis på Camperen. Så var vi klar til det sidste stykke til Camp Forest Village Resort.



Dag 6./ 24.09. **Mostar og besøg på en vingård.** Om formiddagen gik turen til Hercegovinas hovedstad Mostar, der hovedsageligt beboes af tyrkisk-muslimer, katolske Kroatere og i mindre grad ortodokse Serbere. Vi gik til den berømte tyrkiske bro (Stari most) i den Gamle by, og besøgte en muslimsk moske og et typisk tyrkisk hus, hvor højden på muren som omkransede huset afspejlede, hvor kønne døtrene var. Jo kønnere desto højere mur blev der bygget! Når bejlerne kom til huset, var der en forgård, som de blev lukket ind i. Her blev de set an fra altanen med høje vinduer med tremmer for, og hvis de var værdige – rige nok, blev de lukket længere ind i huset. Manden havde ofte 3-4 koner, og når han var i gang med en af dem, blev der hængt et håndklæde for indgangen til rummet, så ville han ikke forstyrres! Den sidste krig i Bosnien-Hercegovina varede fra d. 6. april 1992 til november 1995, hvor fredsaftalen blev underskrevet i Dayton i Ohio – da EU-landene anerkendte Bosnien-Hercegovina som uafhængig stat. Derefter kørte vi ud til vinbonden Filim og hans restaurant Udovice (Enkerne). Vi startede i vinkælderen med smagning af 3-slags oste og 3-slags vine, derefter afsluttede vi med en lækker frokost i restauranten ovenpå.



Dag 7./ 25.09. **Heldags bustur til hovedstaden Sarajevo.** Det var her startskudet til 1. Verdenskrig gik, da den Østrig-Ungarnske tronfølger og ærkehertug Franz Ferdinand og hans kone Sophie blev snigmyrdet af den underjordiske bevægelse "Den sorte hånd" – bag ved stod det Serbiske kongehus. Serberne ville ikke give en undskyldning for mordet, og det var så det, der udløste 1. Verdenskrig, som startede mellem Serbien og Østrig-Ungarn. Italien fik krigsbytte af London for at gå med på deres side, og fik derved den vestlige del af Jugoslavien efter krigen. Sarajevo er det sted hvor tre store religioner og civilisationer (den vestlig-kristne), (østlig-ortodokse og tyrkisk-muslimske) mødtes - på godt og ondt - gennem århundreder. Langt de fleste er konverteret til Islam, da de således fik rabat på skatterne til Tyrkiet, under deres herdømme, derfor udlever de ikke religionen særligt meget. De går ikke med tørklæde eller er tildækkede, som dem der bliver betalt af Iran for at bære tildækning. Frokost spiste vi på en god muslimsk restaurant midt i den gamle by, som Bill Clinton havde besøgt to gange, og nomineret som en' af de bedste i Sarajevo.



Dag 8./ 26.09. **Rundtur i Hercegovina.** Første besøg gik til et helligt muslimsk sted "Dervisherne", der er etableret af Iranere og Persere i 1500 tallet ved en klippe, hvor der udspringer en kilde med 8000 l vand i minuttet. Derefter til et Serbisk ortodoks kloster, etableret i 1596, men delvis ødelagt under krigene. Nu er det restaureret og styres af fire munke.

Derefter frokost på en restaurant på vejen til den historisk (romerske udgravninger) seværdighed, der blev opdaget da man skulle etablere en jernbane.

Som afslutning på turen kørte bussen til det ualmindelige flotte Kravica vandfald.



Dag 9./ 27.09. **Flyttedag til det nordlige Kroatien, Camp Slapić**, CC 19308, 473 km - ved Duga Resa. Her er kontinental klima.

Vi startede kl. 07,00 fra Camp Forest Village Resort i det flotteste vejr, og kørte 468 km til Camp Slapic, hvor vi ankom kl. 13,30 efter et stop ved et supermarked og en tankstation. Denne gang helt uden at køre på skovveje! Efter en frokost på camperterrassen gik Søren ned til den lille flod for at fiske, men uden resultat.

Dag 10./ 28.09. **Fridag**. Vi gik en tur sammen med Birgit og Kjeld langs floden Mreznica til Duga Resa – hvor der er en bro over floden. Vi holdt en pause for at få en øl inden hjemturen på den anden side af floden, i alt 7,5 km.



Dag 11./ 29.09. **Heldagstur syd på til byen Slunj**, hvor tre flotte vandløb/floder, Slunjčica, Korana og Mrežnica mødes. Vi gik ned til vandet og så på stedets fantastiske vandmølleanlæg - Rastoke, gik rundt og nød sceneriet fyldt af vandkaskader etc. Derefter kørte vi ad små skovveje til en' af regionens mest populære spisested - landevejsrestauranten Košare, kendt især for det gode lammekød - helstegte lam, med parteret med en økse! - her spiste vi



Dag 12./ 30.09. **Den gamle by Ozalj** – bjergby Plesivica og middelalderby Samobor.

Om morgenen kørte vi først til den gamle by Ozalj, som gennem historien forsvarede en af områdets vigtigste handelsveje. Under ledelse af museets ekspert gennemgik vi borgens afdelinger og hørte om stedets rige historie.

Derfra kørte vi gennem et smukt landskab med vinmarker op i bjergene Plešivica, hvor vi spiste på en skov-restaurant, her fik vi vildt gullasch. Derefter videre til den idylliske middelalders by Samobor, med de flotte barok-facader, som gennem generationer har været det foretrukne udflugtsmål for hovedstadens indbyggere, her er de berømte for deres kager.

På vejen så vi igen de røde huse, der er genopbygget efter krigen, stenene har de fået af staten, men opmuringen må de selv sørge for!



Dag 13./ 01.10. Fuzine og Vrelo.

Bustur gennem bjergene til den romantiske by Fuzine. Først besøgte vi en 3,5 mil. år drypstengrotte i Vrelo, og gik en tur på 200 m ind i grotten – ledet af en lokal guide, hvor der aldrig har boet mennesker.

Dagens højdepunkt var en frokost, som vi fik serveret på det lokale hotel Bitoraj, en platte med små varme og kolde retter bestående af bl.a. friturstegte frølår, hjorte- og vildsvinsalami, div. lokale oste og svampe etc.

Da vi kom tilbage til Slapic, samledes vi til en fælles afsked på turen til Kroatien med Campervenner.



Dag 14./ 02.10. Turen går hjemad, kørsel til Graz i Østrig.

Vignetten til Slovenien var stadig gyldig og ny Vignette Østrig fra d. 2. Okt.!

Vi forlod Camp Slapic kl. 8,30 og kørte til Graz, Østrig km 229, CC 30361, her ankom vi kl. 12,30, da vi ikke ønskede at køre igennem Østrig i regnvejr! Kjeld og Birgit punkterede to gange den første dag på hjemturen – hvor surt!!!

3. Oktober, **Kørsel til Tyskland Deggendorf**, CC 81456. 374 km. Vi blev budt velkommen med en Hennessy cognac – det har vi dog aldrig prøvet før! For pladsen betalte vi 5 euro. I haven stod en sten, der markerede en oversvømmelse d. 4. Juni 2013 på 3,15 m, hvor det havde regnet uafbrudt i 3 uger. Som følge af dette gik floden Isar, der er en biflod til Donau, over sine bredder! Støjen fra motorvejen kunne godt høres natten igennem – men afdæmpet, så skulle vi komme igen, kunne CC 66692 være oplagt at prøve, da den ligger lidt længere væk fra motorvejen.



4.. oktober. **kørsel til Munchberg**. Vi kørte først til Lidl for at købe ind, da vi nu havde passeret Østrig, herefter til CC 61088 Munchberg, 272 km. En plads som vi besøgt på vejen til Italien i 2018. Vi spiste aftensmad på restauranten i Hallenbad – fint sted med god mad til rimelige priser, desuden roligt og massere af strøm, friskvand og fin tømning!

5. Oktober. Vi kørte til **Braunsweig** CC 65459, 357 km. Helt nyetableret plads, men der var Tivoli ved siden af - oktoberfest!!! Vi skulle have stoppet i Goslar, men mente alt var optaget?

6. Oktober. I dag videre til **Schleswig havn** CC 3580, 328 km. Vi spiste aftensmad på Havne Cafeen.

7. Oktober. **Schleswig**. Vi besøgte en Rapido forhandler i Schuby, Westring 10-15. Herefter kørte vi hjem, km 216.

Således er en rigtig god tur hermed slut, heldigvis uden uheld for vores vedkommende! Tak til Campervenner for en veltilrettelagt tur!

Betragtninger og observationer på turen gennem Kroatien og Bosnien-Hercegovina

Kroatien ernærer sig bl.a ved landbrug, vinavl der stort set afsættes til Østrig og Tyskland desuden turisme samt noget industri, men befolkningen har lidt under de mange krige og skiftende herredømmer. Arbejdsløsheden er på 7,5 %, der er holdt kunstigt nede, som følge af at de unge veluddannede rejser ud, hvor de kan få en bedre aflønning. Størrelsesmæssigt ligner landet Danmark og er et gammelt kongerige, hvilket i dag ser anderledes ud. Befolkningen har sultet, og det bærer de store portioner mad præg af, når man går på restaurant.

Landmændene har en ældre maskinpark, der oftes består af en Ferguson 35 eller i nogle tilfælde Zetor og IMT. Husene er næsten genopbygget efter den sidste krig i 1990'erne, staten har givet mursten, og så har familien opført huset igen.

Landet har investeret i et flot vejnet, stort set over alt, befolkningen er venlige og imødekommende. Der ligger ikke skrald og flyder langs vejene. Prisniveauet er lavt set i forhold til det danske prisniveau, Kroatisk Kuna ca. = d.kr. Således en kop kaffe 12 kr., eller en øl 0,5 l til 14 kr.- et glas vin 12-15 kr. Kommunismens åg hænger stadigvæk tungt over nogle byer f.eks Karlovac, hvor husene og lejlighederne er opført fuldstændigt ens således tre-fire etagers huse – grå og kedelige.

Vejnettet er efter kommunisttiden udbygget til 1200 km motorvej, der er betalingsveje, som staten har lånt 4 milliarder euro til etablering af disse. Betalingen på motorvejene kan ikke helt dække udgifterne, men det er en satsning på fremkommeligheden for at få turister til landet. Vi har ikke set migranter i landet! Landet er rigt på vildt, f.eks Bjørn, ulv, vildkat, grævling, kronstyr, dådyr, rådyr, hare og tjur. Ulven er fredet som følge af en tidligere stor afskydning.

Bosnien-Hercegovina er endnu fattigere end i Kroatien – i hvert tilfælde det vi har set af landet, og det roder mere i det åbne land. Affaldet flyder langs vejene! Vi så meget få migranter – nok kun fra Iran, som i øvrigt støtter muslimer, der går tilsløret rundt! Samme vildtbestand som i Kroatien.

30.10.19

Lisbet og Søren